

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felélős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 120 Pengő, vidékre 2— Pengő

Rövidesen sor kerül a magyar határok rendezésére

Ma nincs szenzáció. Roosevelt elhalasztotta nyilatkozatát s elhalasztották a pánamerikai értekezletet is. Ugy látszik, Roosevelt ilyen halasztgatásokkal akarja kihuzni a háborút. Külföldi hírügynökségek mondják: valószínűleg azért, mert Angliát magát nem

akarja kihuzni abból. Különben sem tudná — állapítja meg a világsajtó s a leghatározottabban leszögezi, hogy Amerika idegháborút sem vezethet már tovább, mert a hibombák többé sehol sem robbannak. Mai hireink itt következnek:

Horvátország Magyarországgal írja alá második szerződését

Horvátország és Németország szerződést írtak alá a két állam közti 100 kilométeres közös határ ügyében. Ez volt Horvátország első szerződése. Genfi lapjelentés tudni véli, hogy Horvátország rövidesen

Magyarországgal ír alá ilyen szerződést a határvonalak kijelölése után, melyre nemsohára sor kerül. Ez Horvátország második szerződése lesz.

Bukarest határkérdésekről beszél

A román közvéleményt határkérdések foglalkoztatják. A lapok arról írják, hogy az olasz csapatok főparancsnoksága a szerbiai hadjárat során foglyul ejtett románokat szabadon bocsájtja. E híradás kapcsán román lapok mondják: Mint minden román, a bánáti románok is hálásak ezért az olasz elhatározásért s a balkáni rendezés kérdéseket sem fogja befolyásolni érzéseikben. A

foglyok szabadonbocsájtására vonatkozó olasz elhatározást a latin szolidaritás és barátság jeleként üdvözlük a román lapok. Ugyanekkor olyan cikkek is megjelennek a lapokban, amelyek ezt mondják: Románia szívében vezetnek a Kárpátok s attól nyugatra és keletre egyforma románt beszélnek az emberek. Ezért a Kárpátok nem lehetnek természetes határ...

Románia is elbocsátotta a jugoszláv követet

Legutolsónak most Románia is elbocsátotta az összeomlott Jugoszlávia bukaresti követét... A külföldi hírügynökségek jelentik, hogy a «jugoszláv» követ Amerikába szándékozik utazni. E hír kapcsán megjegy-

zik, hogy mindenesetre érdekes, hogy a különböző országokból eltanácsolt «jugoszláv» követek egyike sem kért engedélyt Angliába való beutazásra...

Amerika két héttel kitolta a döntést

Már tegnapi számunkban jelentettük, hogy a szerdára összehívott pánamerikai ülésen Roosevelt nem fog beszélni a beavatkozás kérdéséről. E helyett 27-én mond rádióbeszédet. Róma a döntés elhalasztását az angol-szász világ határozatlanságának minősíti. Eközben Amerikából újabb hírek érkeznek, melyek továbbra is a közbelépéssel fenyegetőznek. Knox hadügyminiszter ismételt kijelentette, hogy a döntés tulajdonképp már megtörtént s az amerikai hadsereg csak a parancsot várja az indulásra. Az ilyen nyilatkozatokat úgy Berlinben, mint Rómában teljesen közömbösen veszik s már Anglia sem bizik bennük. Az

angol munkásság lapja tegnap e hírek hallatára cikket írt és követeli, hogy végre világosítsák már fel a népet a valóságos helyzetről: mi lesz? Amerikai jelentés szerint elhalasztották a pánamerikai ülést is s azok résztvevőit arra a napra hívták meg a Fehérháza, amikor Roosevelt elmondja rádióbeszédét. Egyébként római hír szerint a szenátusnak arravonatkozó határozata, hogy ad-e jogot a szállítóhajóknak hadihajókkal való kíséretére, attól függ, hogy mit mond Roosevelt 27-én. Roosevelt elhalasztotta beszédét, a szenátus elhalasztotta határozatát. Angliában e híreket még csak nem is közölték.

A háború beszüntetését követelik az egyiptomi pártok

Róma jelenti, hogy az egyiptomi politikai pártok egy kivételével a háború beszüntetésére vonatkozó határozatot hozott. Az arabállamok függetlenségének elismerésére megnyilvánuló tengelyhajlam Egyiptomra mély benyomást gyakorolt. Szíriában biztosra veszik, hogy az orosz elismerés után Németország is elismeri Irak függetlenségét. Vichy jelentés szerint a Törökországba visszaérkezett német követ tegnap délelőtt hosszas megbeszélést folytatott Szaradzsoğlu török külügyminiszterrel s tárgyalni fog vele az iraki külügyminiszter is, aki a német követ érkezését várta Ankarában. — Irakban különben jelentéktelen harcok folynak.

Franciaország belemegy az olasz határrendezésbe

Darlan francia miniszterelnököt Hitler külügyminisztere társaságában fogadta. E hír kapcsán Beyrouth annak a véleményének ad kifejezést, hogy e tárgyalások a francia-német viszonyban új periódus kezdetét jelentik. Berlin a megbeszélésekről nem nyilatkozik s csak annyit mond, „nem lehet mondani, hogy a tárgyalások befejeződtek”. Rómából azt közlik, hogy a berlini megbeszéléseken csak a megszállási költségek leszállításának ügye szerepelhetett. Különböző jelentések szerint a most megindult tárgyalások záros határidőn belül fontos stádiumba jutnak s ezek során Franciaország hajlandó Olaszország határkiigazítási igényeit is teljesíteni. Darlan tegnap este már visszaérkezett Vichybe, ahol Pétain államfő azonnal fogadta. Ma — szerdán — délelőtt minisztertanács volt Vichyben. A tárgyalások eredményéről számolt be a francia miniszterelnök.

A ma reggeli francia hírek szerint a délelőtti összeülő francia minisztertanács felhatalmazást fog adni Darlanak, hogy folytassa a Németországgal jó úton haladó tárgyalásait. Nem lehetetlen, hogy legközelebb Hitler és Pétain fognak találkozni.

Hungária mozgó
Ma, szerdán este 8:50-kor
Olcsó helyárrakkal!

ASSZONY ÉS A MULTJA

Jzgalmas bűnügyi történet. — Előzőleg: Német csapatok bevonulása és harcai Szerbiába. A Melaxas vonal átlörése, görögországi harcok. — Szaloniki elfoglalása. — Albánia. A gyáva macska színes rajzfilm. — Kétlő szórakozás! Pontos kezdés!

Hess Rudolf Angliában van

Hirt adtunk már arról, hogy Hess Rudolf, Hitler kancellár helyettese szombaton repülőgépre ült s azóta eltűnt. Már az első jelentések megállapították, hogy a lelkiegyensúlyát veszített Hess nem teljesen beszámítható. Azóta a hivatalos kommunikáció Hessnek ezt az állapotát hangsúlyozzák. Közben kiderült, hogy Hess Glasgow mellett, Angliában ejtőernyővel földet ért. Mint a német jelentések előre bementék, Anglia Hess tettét propaganda célokra igyekszik kihasználni. Ennek a beállításnak azonban semmi visszhangja nincs. Londonon kívül sehol sem foglalkoznak az esettel s viszont Berlinben a nemzetiszocialista párt birodalmi és kerületi

képviselői a tegnapi összehívott értekezleten zárt egységben, a győzelembe vetett hittel tüntettek a Führer mellett.

Megállapítják, hogy Hess abban a rögeszmében élt, hogy személyes közbelépésével megegyezést tud létrehozni Németország és Anglia között. Ez mitsem változtat a helyzeten, Németország tovább folytatja Anglia elleni küzdelmét. Egy hír még beszámol arról, hogy földreéréskor Hess bokáját eltörte. A sérülést jelentéktelennek tartják. Ugyálszik csak bokaösszeütésről van szó. Mikor Hessre rátaláltak, azt mondták, hogy Horn... a neve.

Kétnapos permetező tanfolyamot tartanak Szalontán

A polgármesteri hivatal közli:

A gyümölcsfák elvirágzása, a termés kötődése után igen fontos munkája kezdődik a gyümölcstermelőknek: megvédeni a kis gyümölcsöket, a sokféle kártevő pusztításától. Gondos, alapos munkát kíván, mert a jónak mutatózó termésünket csak így tudjuk megtartani.

Tudnunk kell azonban, hogy mikor, milyen féle védekezőszerrel kell gyümölcsfáinkat bepermetezni a kártevők ellen, mert ha nem a megfelelő időben, nem a megfelelő szerrel vagy rosszul elkészített szerrel per-

metezünk, úgy védekezésünk hatástalan marad, sőt esetleg fáinkat is tönkre tehetjük.

Hogy hogyan, mikor és mivel permetezzünk, hogyan készítsék el a különböző permetezőszereket, azt minden érdeklődő termelő megtudhatja, megismerheti a földművelésügyi minisztérium által folyó hó 16—17-én, — pénteken és szombaton — tartandó gyümölcsfaápolási és védekezési tanfolyamon. A tanfolyam ingyenes, kezdete 16-án, pénteken délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében.

Pénteken délután megalakul az ipariskolai bizottság

A magyar törvények értelmében az iparos- és tanonciskolákat a községeknek kell fenntartaniok. Nagyszalonta képviselőtestülete kérte, hogy az itteni tanonciskolát az állam vegye kezelésébe. Addig is azonban, amíg ebben a kérdésben döntés nem történik, a városnak kell gondoskodnia az iskola zavartalan működéséről.

Ezzel a céllal a város öt tagot választott az iparos- és kereskedő-tanonciskola felügyelőbizottságába, mely az érdekviseletek többi tagjaival együtt pénteken délután négy órakor, a Mussolini-ucca 11.

szám alatti intézeti helyiségében megtartja alakuló ülését.

A bizottság elnöke Nagy Lajos, városi jegyző lesz. Előadó Kiss Lajos. A városi képviselőtestület által kiküldött tagok: Kovács Imre, Kemény Károly, Bagossy Sándor, Bödi Miklós, Nagy Zoltán. Mint az iparhatóság kiküldöttje Bordás László is tagja a bizottságnak. A tanfelügyelőséget Kornya Sándor gimnáziumi igazgató képviseli. A Nagyszalonta és Vidéke Ipartestület kiküldöttje Rácz István géplakatosmester és Végh Gábor kelmefestőmester.

Mi is hát az az Irak

Régi nevén Mezopotánia vagy Babilonia néven — jobban ismerik nálunk. Chaldea néven is szerepelt. Arab neve: El Dzséziré, ami két folyó közötti »sziget« jelent. A Mezopotánia is két-folyam közt jelent. A két folyó Babilonból és a történelemből is ismert Tigris és az Eufrates folyó.

Területe 371.000 négyzetkilométer, (tehát nem sokkal nagyobb, mint a történelmi Magyarország: 325.411, négyzetkilométer), de lakóinak száma mindössze három és fél millió. Népsűrűsége tehát alig 9.

Termelni azonban csak kb. 20.000 négyzetkilométeren lehet és csak öntözéssel, ami még ázsiai viszonylatban sem számottevő. A többi bokros, fás rész, vagy száraz, sivatagos. Lakói mégis szeretik földjüket, a hazatudatosság nagy bennük. Ennél csak vallási fanatizmusuk nagyobb. 52 százalékban síita, 42 százalékban szunnita muzulmán arabok. Fajilag és nyelvileg tiszta arabok. A keresztények száma 100.000. A »szent háború« meghirdetése azt jelenti, hogy min-

den arab álma megvalósulhat. A mohamedán vallásuk egy közös nagy országban élhetnek együtt majd. Saját fajtájukbeli fennhatóság alatt. Pénzegysége az iraki dinár, de ez 1.000 fillére oszlik. Egy iraki dinár vásárlóereje körülbelül 17 pengő.

Eső alig esik. 100—300 milliméter, az is már december és március között. De az árvizektől épp úgy szenved mint mi az idén: 30—40 kilométer széles sokszor az elöntött árterület.

Csak a buza- és pamuttermelése jelentős. A gyérfüves félsivatagon juh és kecske legelészget.

Néhol jóminőségű dohány is terem. Egyike a Föld legforróbb vidékeinek. Nyáron 42—47 Celsius fok árnyékban, de mértek már 57 fokot is. Télen sokszor lemegy —10 C. fokra. Az izzó napok estéje nagyon sokszor hűvös. Az ingadozás 30 fok is néha.

Moszul környékén gyártják a híres »muszelin« kendőt.

Legnagyobb gazdasági értékét azonban, amely geopolitikailag olyan fontossá teszi,

a Moszul környéki kőolajforrások adják. Évi petroleum termelése négy millió tonna. Az olajat távvezetéseken juttatják el a francia fennhatóság alatt levő szíriai Tripoli-ba és az angol érdekeltségű, palesztinai Haifa kikötőbe. Tulajdonképpen ezért folyik a harc: kié legyen az olaj?

S z i n h á z

A francia szobalány

Kedves és szórakoztató vigjáték, melynek címszerepében H. Déry Marika elsőrangú játékot produkált. De méltó partnerei voltak a többiek is: Buday Julia, Ruttkay Mária, Náday Pál, Unger Rudolf és Ray Pál.

Ma este **A CIGÁNYBÁRÓ** nagyoperett **Timár Ila és Szücs László** fellépésével.

Holnap este **A mosoly országa**, Lehár Ferenc és Harsányi Zsolt romantikus operettje **Timár Ila és Szücs László** operatőreinek fellépésével.

Megérkeztek a vendégek

Itt említjük meg, hogy a vendégművészek tegnap este már meg is érkeztek és így most már nem kétséges, hogy városunk közönségének két estén át igazi zenei élményben lesz része.

FIGYELEM!

Tisztelettel értesitem a n. é. vásárló közönséget, hogy **Horthy Miklós-ut 27 szám a. május 15-én (a villany-iroda helyén) rőfös és rövidáru üzletet nyitok, ahol a t. vevő közönséget mindenkor a legpontosabban és legszolidabban igyekszem kiszolgálni.**

Szíves pártfogást kér
tisztelettel **MÁRTON GYULÁNÉ**
született **CSATÁRY IRÉN**

Négy állam határai találkoznak a Muraköz sarkában?

Hitler vezér és kancellár legutóbbi beszéde és Szlovénia és Olaszországhoz való kapcsolatáról szóló hír rendkívül érdekes következtetésre ad okot.

Ezek szerint a Muránál négy ország államhatára találkozna. Ezen a ponton jutna ugyanis kapcsolatba Horvátország, Olaszország, Németország és Magyarország területe.

A balkáni hadjáratban főszerepet vitt négy állam közös határa a tengely által képviselt Új-Európa-gondolat mélyszéles szimbóluma. Felmérhetetlen jelentősége van Magyarországnak számára annak a ténynek is, hogy régi kívánságunk, a közös magyar-olasz határ ezáltal megvalósul.

ÉN TÖRÖK KÖVET — Ő TÖRÖK KÖVET...

— Tudod-e, hogy a megyében egyre többen dolgoznak az utépítéseken s Szalonta környékéről számos iparos is — más munka hiányában — itt talál nem mindig kedvére való foglalkozást?

— Sebaj így legalább ezek, — ha kérdezik tőlük: „Hát te mit csinálsz?”, „Mi vagy most?” — elmondhatják: „Török követ”.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a nagyszalontai »AZ UJSÁG«-ban!

A MAI NAP

A HŐMÉRSEKLET

reggel 7 órakor 10, délnél 17 fok volt.

Holnap: csütörtök

május

15

Kat. Sz. János
Prot. Zsófia

— **Anyakönyvi hírek** május 5-e és 11-e között született: Buzás Sándor iskolaszolgaleánya: Julianna, Karancsi János zenész fia: Kálmán, Kocsis László napszámos fia: Sándor, Marc Virág háztartásbeli leánya: Ilona, Szőke József földműves fia: József, Csordás Lajos borbélysegéd fia: Lajos. Házasságot kötöttek: Főris István Zoltán (elvált) Erdei Irénnel, Berek Lajos (özü.) Várdai Piroskával, Kertmegi Ferenc Tancos Ilonával, L. Nagy Mihály Öncz Zsuzsánnával (özü.), L. Nagy Lajos Balogh Zsuzsánnával (elvált), Szilágyi Ferenc Gyulai Juliánnával, Balogh Ferenc (Nagyvárad) Fazekas Juliánnával. Elhaltak: özü. Grósz Adolfné szül. Mann Julianna izr. háztartásbeli 80 éves, Göndör János g. kel. földműves 67 éves.

— **Mesterséges hó.** Egy Hoffman nevű német kutató mesterséges havat állított elő. Eddig csak egyes mesterséges hókristályokat tudtak előállítani, mégpedig drága és költséges eljárással, de a német tudós eljárás módja alig drágább a mesterséges jég készítésénél. A mesterséges hó ugyanolyan finom, mint a szők kedvence, a porhó.

— **A Gazdakör vezetősége** Koppány felügyelő utasítása folytán felhívja a kör azon tagjait, akik a múltban tehenet előjegyeztettek, de nem kaptak és ujabban igényelni óhajtanak, összeírás és felvilágosítás végett d. e. 11-12-ig és d. u. 4-6-ig a kör helyiségében jelentkezzenek.

— **Százezer francia esett el a nyugati fronton.** Vichyből jelentik: Most tették közzé a nyugati háború hősi halottainak névjegyzékét. Ezerint a hadjáratban 100.000 francia katona esett el. Az első veszteséglista szerint 80.000 volt a halottak száma, 20.000 tisztet és közlegényt eltűntnek jeleztek. Azóta befejeződött a francia hadifoglyok teljes névjegyzékének összeállítása, ennek alapján a 20 ezer eltűnt halottnak kell tekinteni.

— **A Gazdakörben** gabonának, szőlőnek, veteménynek és kertészetben nélkülözhetetlen „Péti só” műtrágya kisebb-nagyobb tételeiben állandóan kapható.

— **Jelentkezzen a városházán.** Ungor József jelentkezzen a városháza emeleti 15-ös számú szobájában. Ugyanott jelenjen meg Farkas Béla és István, valamint Sisó Ferenc és Szabó Lajos kiskorúak hozzátartozói közül valaki.

— **Szósztólód, barátod, védelmeződ** az ujságíró, akire szomorú öregség vár. Küld el adományodat az ujságírók nyugdíjintézetének (Budapest, IV., Ándrássy-ut 101.), a 44.575. sz. csekkapon, vagy postautalványon.

— **ROMLOTT ÉTELEK OKOZTA** mérgezések leküzdésénél a gyorsan és biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűviz azonnali igénybevétele — egy vagy két ivópohárral — gyakran rendkívül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

Arday Aladár ref. esperest zsinati képviselővé választották

A tiszántúli ref. egyházkerület szavazóbontó bizottsága hétfőn bontotta fel a különféle tisztségekre beküldött szavazólapokat.

Ekkor tűnt ki, hogy a Sulyok István püspököt és Csernák Béla kerületi főjegyzőt elkészíti, dr. Turay Kálmán főgondnokot pedig világi tanácsbíróvá választotta az egyházkerület bizalma.

Ugyanekkor hirdették ki a zsinati képviselőkre beküldött szavazatok összesámolását, mely szerint Arday Aladár ref. esperesünket zsinati rendes képviselővé választották. E bizalom újabb megnyilatkozása azon érdemek elismerésének, melyekre hosszú és érdemes egyházi munkásságával méltán reásholgált.

Ha télire való tüzfű szükségletét

olcsón és házhoz szállítva akarja beszerezni, úgy keresse fel:

ZSIRKA JÓZSEF

tüzfű- és szénkereskedőt, Arany János utca 4., ahol a legolcsóbban és a legjobb minőségű cser- és bükkfát vásárolhat. Első osztályú vasalószén a legolcsóbb napi áron.

Uj vasuti menetrend

B. Csabáról ind.	Nagyszalontára érkezik	N. Váradra érkezik
7:41	9:03	9:11
S. 9:13	10:11	10:12
13:49	15:11	15:19
19:35	20:59	21:07

N. Váradról ind.	Nagyszalontára érkezik	B. Csabára érkezik
4:40	5:43	5:51
8:00	9:02	11:53
16:04	17:05	17:12
S. 19:35	20:22	20:23

Békéscsabáról ind.	Budapestre érkezik
Gy. 8:15	11:25
22:22	4:50

Budapestről ind.	Békéscsabára érkezik
Gy. 15:45	19:10
21:40	3:20

Nagyváradról ind.	Budapestre érkezik
Gy. 19:20	23:10
2:40	9:40

Budapestről ind.	Nagyváradra érkezik
Gy. 7:00	7:05
12:35	10:49
	18:01

Nagyváradról ind.	Kolozsvárra érkezik
Gy. 11:05	13:15
18:51	14:00
	0:13

Kolozsvárról ind.	Nagyváradra érkezik
Gy. 16:15	19:06
20:30	1:38

Nagyváradról ind.	Debrecenbe érkezik
5:13	7:34
14:50	17:10

Debrecenből ind.	Nagyváradra érkezik
5:15	7:35
14:45	17:26

Nagyváradról ind.	Érmihályfalvára érkezik
S. 11:09	12:16
13:35	15:26

Érmihályfalváról ind.	Nagyváradra érkezik
6:50	8:30
S. 17:55	19:04

Érmihályfalváról ind.	Debrecenbe érkezik
12:25	13:34
Gy. 17:47	18:25
20:41	21:50

Debrecenből ind.	Érmihályfalvára érkezik
4:45	5:45
Gy. 11:44	12:22
14:50	15:56
22:17	23:19

Kötegyánról ind.	Vésztőre érkezik
4:29	5:12
15:36	16:19
20:49	21:32

Vésztőről ind.	Kötegyánra érkezik
5:16	6:04
16:33	17:21
21:42	22:30

N. Szalontáról ind.	Kötegyánra érkezik
3:40	4:01

Kötegyánról ind.	Nagyszalontára érkezik
22:47	23:08

Kötegyánról ind.	Nagyszalontára érkezik
6:11	6:32

N. Szalontáról ind.	Nagyváradra érkezik
6:33	7:39

Jelmagyarázat: S—sebesvonal, Gy—gyorsvonal.

Lakónyilvántartási ívek

10 fillérért

G A A L

nyomdában

KAPHATÓK

TAVASZI KÖNYVUJDONSÁGOK!

Szépirodalmi könyvek

s z a k k ö n y v e k

és törvénykönyvek

S Z É K E L Y könyves-

boltban kaphatók

Ruth Louise Partridge: Az orvos szövetségei. I. B. Pricstley: Angyalok utcája. Szűcs Nándor: Titkos szolgálatban (Riport regény a kémek világából.) Fekete István: Öreg utakon. Alba De Léspezdes: Nyugtalan lelkek. Janovics Jenő: A Farkas-utcai színház. Lyka Károly: Magyar mesterek. Jörg Márton: A csábító mindent bevall. Thury Zsuzsa: Rigó utca 20-22. Agnes Newton Keith: Amerre a szél jár. Dr. Kerekes: Polgári társadalmunk a XVII. században. Ashihei Hino: Jelentenivalónk nincs. Szabadhegyi: Az angoragyapjú feldolgozásának ABC-je. Dr. Fekete: A házinyul korszerű takarmányozása. Károly Pál: Vidám magyar nyelvtan és helyesírás. Fali Ferenc: A világ legjobb 1200 anekdotája. Márai Sándor: A Kaland stb. stb.

Modern nyelveket

gyors sikerrel tanítok.
Cím a kiadóhivatalban.

SAJÁT ÉRDEKE

hogyan a közügyeket ismerje.

városi közösségünk minden ügyét
NAGYSZALONTAI

Az Ujság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

ismerteti. Csak ezek ismeretében
válhatik bárki is a közösség hasznosabb polgárává. Olvassa hát lapunkat és saját érdeke szolgálatával a közösséget szolgálja.

Fiatal sertések express-hizlalása

Az expresshizlalás lényege az, hogy a malacot egész fiatalon, 4-6 hónapos korában fogjuk hizóba, tehát akkor, mikor fejlődni törekvő szervezetének takarmányértékesítőképesége a legmagasabb fokon áll. Etetésük oly teljesértékű takarmányösszetételrel történik, amely mellett 12-14 hónapos korára piacra érett, magassúlyú zsírsertéssé hizhat ki. Tehát arra az időre, amely alatt a régi rendszer csak 50-60. kg.-os súlyt ért el, expresshizlalással már 170-185 kg-ra is kihizlalható a sertés.

Életkora most nem oszlik meg két időszakra, fejlesztési (süldőkor) és hizlalási, sőt sokszor egy harmadik téli meddő időszakra is, hanem az egész életidő egybeolvad. Takarmányozása úgy van előirányozva, hogy a sertés fejlődésének minden időszakában megtalálja testének megépítéséhez szükséges építőanyagokat. Nevezetesen a husképző fehérjét, a csontképző és a zsírtelermeléshez szükséges tápszereket.

Lakó nyilvántartási-iv és egészségügyi ellenőrző könyvek, kaphatók. T. BALOGH könyvkereskedésében. Szakszerű töltőtolljavítás.

Ezeknek a tápanyagoknak szabvány-szerű összetételéből a sertés mind a csontozatát, mind az izomatát rövid idő alatt ki képezheti, arra azonos időben szalonnát is rakhat fel, vagyis egyidőben fejlesztjük és hizlaljuk a sertést.

A sertésfejlődés időszakában nincsenek szünetek. Így nem áll be az az eset, hogy hiányos takarmányellátási, vagy a telelési idő alatt a takarmány rosszul, vagy sehogysem érvényesül, vagy talán a sertés még le is soványodik.

Az expresshizlalás a mezőgazda legolcsóbb hizlalási rendszere. Meghonosítása főképp a gazdahizlálók érdeklé, mert a tenyésztőknek anyagi érdeke, hogy megrövidítsék a sertés életidejét és ezzel annak tartását és hizlalását olcsóbbá tegyék. Ez a rendszer teljesen mezőgazdasági vonatkozású és mint ilyen az ipari hizlálót azért nem versenyezhet, mert az expresshizlalás a leg-szorosabban kapcsolódik bele a tenyésztői tevékenységbe.

A tenyésztő már a vemhesség ideje alatt befolyással lehet a születendő ivadék megfelelő előkészítésére, a malacokat a születésüktől kezdve figyelemmel kísérheti mind fejlődési, mind egészségügyi szempontból.

Akkor pedig, ha csak 150-160 kg.-os végsúlyra tervezik a hizlalást, úgy egészen fiatalon befoghatjuk a süldőt, mert az már könnyebb feladat, nem kell oly nagy gondot fordítani a „fundamentum”, az izom és csontrendszer kiépítésére, mert azt nem kívánjuk nagy súllyal megterhelni. Kevesebb huster-melő abrak felhasználásával, tehát olcsóbb takarmányösszetételrel etethetünk. Ebben az esetben a legmagasabb fejadaggal is dolgozhatunk, minden előfeltétel megvan ahhoz, hogy a takarmányt nagyon magas átlagszá-lalékkal értékesíthessük. Darabonként 130-140 kg.-os súlyig játszva kihozhatunk 23-24 százalékos takarmánykihasználási átlagot, tehát a takarmányból legalább is 4-5 százalékkal több élőszület lehet termelni az alacsony végsúlyú hizónál, mint a nehézénél.

A huszjellegű sertések expresshizlalásánál ugyanazok az elvi szempontok tartandók szem előtt, mint a mangalicánál.

Hangsúlyozzuk, hogy kivétel nélkül minden huszjellegű sertést, legyen az akár tisztavérű, akár keresztezett, már választási korból kiindulva hizlaljuk expressmódra. Expresshizlalásra a huszjellegű sertések a mangalicánál alkalmasabbak és azoknak tartása akkor hasznosítható, a kihizott minőség akkor tetszetős és keresett, ha azok egész fiatal korból kiindulva gyorsan le is lesznek

Nyomatott a kiadótulajdonos,
Gaál Sándor könyvnyomdájában,
Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon: 60.

hizlalva, akkor hamar pénzzé tudjuk őket tenni. Aki ezeknek a követelményeknek nem tud megfelelni, az ne foglalkozzék huszjellegű sertésfenyészéssel.

Tagadhatatlan, hogy az expresshizlalás nagy körülmények között és ellenőrzést igénylő munka, meglehetősen lekötő annak irányítóját, szolgailag be kell tartani az idevonatkozó takarmányozási utasításokat, a fejlődéssel egybekötött hizlalási időt pedig 8-9 takarmányozási időszakra kell osztani.

Jelentős naponkénti testsúlyszaporulatra magas fejadag után számíthatunk. Magas fejadagot pedig akkor tudunk etetni, ha a takarmánykeverékünk izletes s ha ezenkívül a kezdeti hónapokban napjában négyszer, később háromszor és csak a befejező hónapokban kétszer etetünk.

Kezdek és kiscigazdák mangalicából hat-hónapos süldőnél fiatalabbat ne állítsanak be és ekkor is csak a süldőállomány 60-70 százalékát kitevő prima süldőrészt sorozzák be.

A herélést tanácsos a csecs alatt 4-5 hetes korban elvégezni, míg a miskarolást 5-6 hónapos korban.

Az expresshizlalásból igen nagy termelési előnyök adódnak, ezeket az alábbiakban soroljuk fel:

1. Nagyon sok életfenntartó, fűtő takarmányt takarítunk meg azáltal, hogy nyolctíz hónappal megrövidítjük a sertés életidejét.
2. Pénzünk félideig fekszik a sertésben, kevesebb a tőkekamat, gyakrabban forgat-

ható a tőke.

3. Megrövidül az áralakulási és a betegség kockázat ideje.

4. A sertésbetegségek, mint például a borsóka, gümőkór, májmétely, stb. nem tudnak a rövid idő alatt kifejlődni, a hizlalás eredményét károsan nem zavarhatják.

5. Kisebbség a különféle kezelési és általános költségek.

6. A védőoltásokat egész fiatalon, kis-súlyban, kevés oltóanyag felhasználásával lehet elvégezni, mert rövidebb időre kell csak védettséget nyújtani.

7. Önként érthető az is, hogy levágáskor a fiatal sertésből kitermelt hus és fehér-áru úgy a husiparos, mint a fogyasztó igényeinek kiválóbban megfelel.

8. A szalonnája az egész hátvonalon és oldalakon arányos vastagságban elosztott, vékonybőrű, selyemrostu, hájtápatintu: úgy munkásszalonnának, mint csemegeszalonnának izletesebb, zsírolvasztásra kiadósabb, mert vékony a bőre és kevés a tepertője.

9. A kihizlalásra kerülő sertések értékesítése jobban megoszlik az áralakulási kockázat kisebb, mert az expresshizlalási utasítás előírja, hogy a malacok kétféle osztályozandók. Az egyik csoportba kerüljenek a magasabb testsúlyú, életerősebb egyedek, ezek minél előbb, hathónapos korban hizóba is foghatók, míg a másik osztályba tartozó egyedek gyengébbek s alacsonyabb fejadag mellett 8-10 hónapos korukban kerülnek be-állításra.

A város nem kér moziengedélyt

Ismeretes, hogy a román megszállás idején Nagyszalonta városa mozibérő is volt. Mint ilyen akkoriban közte és Ellmann Lajos között szerződés jött létre, melyben Ellmann kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy épületeiben senkinek mozi céljaira helyiséget bérbe nem ad. Miután e kötelezettség vállalás elenére Ellmann a felszabadulás után helyiséget bérbeadta, a város szerződésileg biztosított kártérítési igényt támasztott vele szemben. Az igénytámasztás folytán Ellmann —

kiegyezéssel alapon — a nemrégiben 1500 pengőt fizetett le a városnak.

Arranézve, hogy most mi a helyzet a moziengedély körül, ez a tudósításunk ad információt:

A város nem tart igényt moziengedélyre. Az ideiglenes moziengedély Neszmírák Gyula birtokában van s most folyik az eljárás, hogy ezt állandó érvényű engedélyre cseréljék ki.

Értesítés

Értesítjük tisztelt fogyasztóinkat, hogy a Horthy Miklós-ut 29. szám alatt levő szerezési irodánkat F. hó 15-én megszüntetjük és addig a raktáron levő csillárjainkat és villamos főzőedényeinket jutányos áron kiárusítjuk.

F. hó 15-étől kezdve belső villany-szereléssel nem foglalkozunk és kérjük ez-irányú szükségletükkel a helybeli villany-szerelő iparosokhoz fordulni.

Bármilyen villanyfogyasztásra szolgáló cikk azonban Gróf Tisza István-ut 2. szám alatt levő telepünkön beszerezhető.

Nagyszalonta m. város Villamosműve.

**Pártolja a jóminőségű
divatos és tartós ma-
gyar és székely szöve-
tet!**
Orbán Károly
Toldi-ucca 6.

Nagyvásárok

Okány községben az országos ki-rakodó és állatvásárt 1941 május 21-én tartják meg. Vészmentes helyről min-denféle állat felhajtható. Kereskedők záradékolt iparigazolványaikat vigyék magukkal.

Körösladány községben az orszá-gos kirakodó és állatvásár 1941 május 21-én lesz. Vészmentes helyről szá-bálszerű marhalevével mindenféle ál-lat felhajtható. A kirakodó vásárra az iparosok és kereskedők, akik a vásá-ron árusítás céljából jelennek meg, iparigazolványaikat vigyék magukkal.

Megkezdtek a cukor- jegyek kiosztását

Értesítem a cukorjegy kiosztásával megbízott kereskedőket, hogy a zöld cukor-jegy megérkezett és azokat folyó hó 14-től kezdődőleg az Élelmezési Ügyosztálynál át-vehetik.

Értesítem Nagyszalonta város ven-déglátó iparosait és az ipari cukor feldolgo-zókat, hogy a részükre kiutalt cukor mennyi-ségről az utalványokat folyó hó 15-én az Élelmezési Ügyosztálynál átvehetik.

Apróhirdetések

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserélek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-ut. 5. 9-0

Eladó egy polituros ág, éjjeliszekevény ruhaszekevény és egy vaskályha. Székely könyvkereskedésben. 13-0

Eladó Kölesér-utca 39. szám alatt egy gyermekágy matraccal, egy hencser, egy ajtó tokkal, két asztal, 6 szék, 2 lóca, egy nyugágy, egy köves vasaló, stukatur deszka és hazai cserép. 2-2

Eladó Gömbös Gyula-ut 34. számú ház. 1-3

Egy háromszobás vízvezeték modern ház eladó, értekezni Bódi Endre bádigos Mussolini-ut 2. 1-2

Kiadó a Kölesér közt egy hold lucernás bodorka nyári termése Irányi-tér 25.

Egy megbízható fiu kocsinak felvétetik március 15-re a Pénzes szikvizgyárban.

Egy szép butorozott szoba előszobával kiadó. Cim a kiadóban.

Eladó egy vaskályha és egy ingaóra. Kórház-utca 5. 1-3

Elveszett tegnap a krumpliosztásnál egy ócska targonca. Megtaláló jelentse jutalom ellenében Vásárhelyi-utca 9.